

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120089

NAZWA
OBSZARU Tarnawka

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120089	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Tarnawka

1.4. Data opracowania 2005-05	1.5. Data aktualizacji 2025-02
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-02
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 28 grudnia 2022 r. w spr. soo Tarnawka (PLH120089)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
20.2861

Szerokość geograficzna
49.8301

2.2. Powierzchnia [ha]:

139.95

2.3. Obszar morski [%]

0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL21	Małopolskie
------	-------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3220			4.49		G	B	C	B	B
3240			0.3		G	C	C	C	C
6430			0.24		G	B	C	B	B
6510			6.2		G	C	C	B	C
9170			12.7		G	B	C	B	B
91E0			26.97		G	B	C	B	B
91F0			2.66		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	5264	Barbus carpathicus			p	7	7	localities	C	G	C	B	C	B
A	1193	Bombina variegata			p	2	2	localities	P	G	C	C	C	C
I	4014	Carabus variolosus			p	1	1	localities	P	G	C	B	C	B
M	1337	Castor fiber			p	4	5	localities		G	D			
M	1355	Lutra lutra			p	5	7	adults	P	G	C	A	C	B
A	1166	Triturus cristatus			p	2	2	localities	P	G	C	B	C	C
A	2001	Triturus montandoni			p				P	G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

3.3. Inne ważne gatunki fauny i flory (opcjonalnie)

Gatunek					Populacja na obszarze				Motywacja						
Grupa	KOD	Nazwa naukowa	S	NP	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Gatunki wymienione w załączniku	Inne kategorie					
					Min	Maks		C R V P		IV	V	A	B	C	D
F		Alburnoides bipunctatus			1	1	localities	P				X			
F		Chondrostoma nasus			1	1	localities	P				X			
R	1261	Lacerta agilis			1	1	localities	P	X						
A	1213	Rana temporaria			1	1	localities	P		X					

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, Fu = grzyby, I = bezkręgowce, L = porosty, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- KOD: w odniesieniu do ptaków z gatunków wymienionych w załączniku IV i V należy zastosować nazwę naukową oraz kod podany na portalu referencyjnym.
- S: jeśli dane o gatunku mają charakter poufny i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać

- „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki Według standardowego Wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategoria: kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = występuje.
- Kategorie motywacji: IV, V: gatunki z załączników do dyrektywy siedliskowej, A: dane z Krajowej Czerwonej Listy; B: gatunki endemiczne; C: konwencje międzynarodowe; D: inne powody

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N19	4.2
N17	27.89
N16	0.79
N12	67.12
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Obszar Natura 2000 „Tarnawka” leży w prowincji 51 Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (wg podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego'94), podprowincji 513 Zewnętrzne Karpaty Zachodnie, makroregionie 513.4-5 Beskidy Zachodnie, mezoregionie 513.49 Beskid Wyspowy, makroregionie 513.3 Pogórze Zachodniobeskidzkie, mezoregionie 513.34 Pogórze Wiśnickie.

Położenie OZW „Tarnawka” wg regionalizacji geobotanicznej wg J. M. Matuszkiewicza (1993), przedstawia się następująco:

— ostoja leży na terenie Podokręgu Okocimskiego — H.1a.2.b (należącego do Okręgu Pogórzy Wielicko-Tuchowskich — H.1a.2; Podkrainy Zachodniobeskidzkiej — H.1a; Krainy Karpat Zachodnich — H1; Działu Zachodniokarpackiego —H).

Obszar Natura 2000 Tarnawka PLH120089 na tle klasyfikacji jednolitych części wód powierzchniowych leży w granicach jednostek:

— PLRW2000142138899 „Stradomka od Tarnawki do ujścia” (obejmujący odcinek rzeki Stradomki o długości około 125m)

— PLRW2000122138849 „Tarnawka” (obejmujący odcinek rzeki od km 0 000 do km ok. 8 910, Dopływ spod Dąbrowicy na całej długości, Przeginia od km 0 000 do km ok. 2 920);

— PLRW2000122138839 „Stradomka od źródeł do Tarnawki bez Tarnawki” (obejmujący odcinek rzeki Stradomki o długości około 30 m).

Koryto Tarnawki „opuściło” granice obszaru Natura 2000 w następujących lokalizacjach:

— w okolicach miejscowości Boczów w km ok. 2 100 biegu Tarnawki (strona prawa),

— w okolicach miejscowości Tarnawa w km 7 000 biegu Tarnawki (strona prawa).

Poza łożyskiem obszar obejmuje:

a) tereny łąk i upraw w sąsiedztwie koryta rzeki w następujących lokalizacjach:

— w okolicach miejscowości Boczów w km ok. 1 400 biegu Tarnawki,

— w okolicach miejscowości Tarnawa w km ok. 1 000 biegu Przegini,

— w okolicach miejscowości w km ok. 1 000 biegu Dopływu spod Dąbrowicy.

Obszar nie wchodzi w Krajową Sieć Ekologiczną ECONET – Polska, nie jest też wskazywany jako korytarz ekologiczny dla dzikich zwierząt.

Znacząca część obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH120089 (koryta cieków Tarnawka, Przeginia i Dopływ spod Dąbrowicy wraz z otoczeniem, z wyjątkiem górnych odcinków Tarnawki i Dopływu spod Dąbrowicy) objęta jest dodatkowo granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Zachodniego Pogórza Wiśnickiego (124.20 ha – 89%)

W korytach cieków objętych granicami obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH120089 znajduje się 17 progów z czego 7 z nich może stanowić barierę migracyjną dla ichtiofauny. 3 progi na cieku Tarnawka podczas powodzi w 2010 roku uległy całkowitemu zniszczeniu.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony obszaru jest

A) siedem typów siedlisk przyrodniczych:

- 3220 — pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków,
- 3240 — zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część z przewagą wierzby),
- 6430 — ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*),
- 6510 — niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- 9170 — grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- 91E0 — łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe),
- 91F0 — łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

B) dwa gatunki ryb:

- 5264 — brzanka *Barbus carpathicus*,
- 1146 — koza złotawa *Sabanejewia aurata*,

C) jeden gatunek płaza:

- 1193 — kumak górski *Bombina variegata*,

D) jeden gatunek bezkręgowca (chrząszcza):

- 4014 — biegacz urozmaicony *Carabus variolosus*

E) jeden gatunek ssaka:

- 1355 wydra — *Lutra lutra*

Ponadto występuje tu jeden gatunek ssaka z załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory — 1337 bóbr europejski *Castor fiber* i jeden gatunek płaza — 2001 traszka karpacka *Triturus montandoni*, niestanowiące przedmiotów ochrony ze względu na nieistotną wielkość populacji.

Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków (kod: 3220)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 3220 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi). Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra — ocenę nadano biorąc pod uwagę wysoką zgodność z definicją w „Interpretation manual... (2007), przy jednoczesnym braku jednego z istotnych gatunków charakterystycznych — wrześni pobrażnej *Myricaria germanica*”. Zasoby siedliska przyrodniczego 3220 w Polsce wynoszą 1000 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 400 do 500 ha) co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Tarnawka PLH120089 znajduje się około 0,45% zasobów krajowych, czyli w granicach 0,9 do 1,1% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (4,49 ha, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako II – dobrze zachowana (obniżenie względem stanu doskonałego z powodu braku występowania w kompleksie przestrzennym z przedmiotowym siedliskiem, siedliska przyrodniczego 3230), stopień zachowania funkcji określono jako II – dobre perspektywy (obniżenie względem stanu doskonałego z powodu braku występowania w kompleksie przestrzennym z przedmiotowym siedliskiem, siedliska przyrodniczego 3230 ze względu na brak wrześni pobrażnej *Myricaria germanica* we florze obszaru), w związku z tym nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz niewielki udział w zasobach krajowych siedliska (Kryterium względnej powierzchni - ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra (B).

Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część - z przewagą wierzby; kod: 3240)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 3240 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi). Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na C (znacząca — ocenę nadano biorąc pod uwagę niewielki udział gatunku siedliskotwórczego — wierzby siwej *Salix eleagnos* w zaroślach wierzbowych nad Tarnawką oraz istotny udział robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*, a także niewielką długość odcinka rzeki, gdzie siedlisko przyrodnicze funkcjonuje w sposób optymalny, tzn. nie dochodzi m.in. do przerostu osobników wierzby siwej, wskutek zmniejszenia regularności występowania wielkich wód, a odnowienie gatunku jest wyraźnie widoczne na podlegających sukcesji płatach siedliska przyrodniczego 3220). Zasoby siedliska przyrodniczego 3240 w Polsce wynoszą 480 ha (z czego w sieci Natura 2000 około 120 ha), co oznacza, że w obszarze Natura 2000 Tarnawka PLH120089 znajduje się około 0,06% zasobów krajowych, czyli około 0,12% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (0,30 ha, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako III – średnio zachowana (stosunkowo niewielki udział gatunku siedliskotwórczego – wierzby siwej *Salix eleagnos* w zaroślach wierzbowych nad Tarnawką oraz istotny udział robinii akacjowej *Robinia pseudoacacia*), stopień zachowania funkcji określono jako III – średnie lub niekorzystne perspektywy (miejsca liczego występowania wierzby siwej *Salix eleagnos* w formie drzewiastej nie podlegają regularnym i niszczącym zalewom, gatunek licznie odnawia się na bardzo niewielkiej powierzchni), w związku z tym nadano ocenę stanu zachowania C (znaczący). Biorąc pod uwagę znaczącą reprezentatywność (C) i znaczący stan zachowania siedliska (C) oraz niewielki udział w zasobach krajowych siedliska (Kryterium względnej powierzchni - ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*; kod: 6430)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 6430 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi). Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra). Siedlisko przyrodnicze w obszarze reprezentują postaci nie uwzględnione w „poradniku ochrony siedlisk” (2004), a mieszczące się w definicji 1 podtypu siedliska przyrodniczego z Interpretation manual... (2007), która brzmi: „nitrofilne zbiorowiska wysokich bylin wzdłuż cieków wodnych i obrzeży lasów” (stały udział następujących gatunków roślin: *Glechoma hederacea*, *Epilobium hirsutum*, *Filipendula ulmaria*, *Petasites hybridus*, *Cirsium oleraceum*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Aegopodium podagraria*, *Alliaria petiolata*, *Geranium robertianum*, *Melandrium rubrum*, *Lamium album*, *Lythrum salicaria*, lokalizacja płatów na obrzeżach lasów i zarośli, lub w strefie pomiędzy zaroślami a wodą płynącą). Zasoby siedliska przyrodniczego 6430 w Polsce wynoszą około 4100 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 3000 do 4000 ha), co oznacza, że w obszarze Tarnawka PLH120089 znajduje się poniżej 0,01% zasobów krajowych, jak również poniżej 0,01% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (0,24 ha, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako II – dobrze zachowana zachowana (płaty bogate gatunkowo, jednak z niewielką ilością gatunków charakterystycznych podawanych w literaturze krajowej (Mróz i in. 2013). Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy (brak przesłanek wskazujących na pogorszenie bogactwa gatunkowego płatów, brak jednak również przesłanek wskazujących na naturalne możliwości zwiększenia udziału gatunków charakterystycznych). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra (B).

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*; kod: 6510)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 6430 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi). Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze

oceniono na C (znacząca). Siedlisko przyrodnicze reprezentowane jest w obszarze głównie przez postaci z niewielkim udziałem gatunków charakterystycznych, ze znaczącym udziałem *Holcus lanatus*, czasem *Sanguisorba officinalis*, nierzadko charakteryzujące się udziałem gatunków niepożądanych z punktu widzenia właściwej struktury siedliska (*Rubus idaeus*, *Chaerophyllum aromaticum*, *Pteridium aquilinum* i in.). Zasoby siedliska przyrodniczego 6510 w Polsce wynoszą około 685 000 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 121 500 do 122 000 ha), co oznacza, że w obszarze Tarnawka PLH120089 znajduje się poniżej 0,01% zasobów krajowych, jak również poniżej 0,01% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (6,20 ha, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako II – dobrze zachowana (płat bogate gatunkowo, jednak z niewielką ilością gatunków charakterystycznych podawanych w literaturze krajowej (Korzeniak, 2012)). Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy (część płatów nieużytkowana, co stopniowo pogarsza stan zachowania, erozja boczna koryta Tarnawki powoduje stopniowe zajmowanie terenu zajętego przez łąki na korzyść siedlisk nadrzecznych). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę znaczącą reprezentatywność (C) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*; 9170)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 91E0 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra). Siedlisko przyrodnicze w obszarze reprezentuje podtyp 9170-2 grąd subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, przy czym znacząca część płatów charakteryzuje się niewielkim udziałem gatunków charakterystycznych dla siedliska przyrodniczego w warstwie runa, bądź przejściowym charakterem z nawiązaniami do nadrzecznej olszyny górskiej *Alnetum incanae* (siedlisko przyrodnicze 91E0) — w przypadku miejsc, w sąsiedztwie których doszło do znacznego obniżenia koryt cieków i bezpowrotnego zaniku zalewów.

Zasoby siedliska przyrodniczego 9170 w Polsce wynoszą około 327 000 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 121 500 do 122 000 ha), co oznacza, że w obszarze Tarnawka PLH120089 znajduje się poniżej 0,01% zasobów krajowych, czyli około 0,01% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (12,70 ha; stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako II – dobrze zachowana (brak kompletu gatunków charakterystycznych, brak odpowiednich zasobów martwego drewna, miejscami młodociany drzewostan). Stopień zachowania funkcji oceniono na II – brak przesłanek wskazujących na możliwość pogorszenia bogactwa gatunkowego płatów, brak jednak również przesłanek wskazujących na naturalne możliwości zwiększenia udziału gatunków charakterystycznych i szybka poprawę wartości wskaźników związanych z zasobami martwego drewna). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra (B).

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe, 91E0)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 91E0 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra). Siedlisko przyrodnicze w obszarze reprezentuje podtypy 91E0-6 nadrzeczna olszyna górska *Alnetum incanae*, z obecnością pojedynczych starych, okazałych wierzb kruchych *Salix fragilis* i białych *S. alba* oraz topól czarnych *Populus nigra* oraz 91E0-4 źródłiskowe lasy olszowe na niżu. Na uwagę zasługuje dodatkowo obecność szeregu naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk zastępczych (m.in. siedliska 3220 i 3240), co świadczy o zachowaniu procesów niezbędnych dla trwałości siedliska. Ocenę obniżono (nie nadano oceny A — doskonałej) ponieważ większość zasobów siedliska w obszarze charakteryzuje się drzewostanem w bardzo młodym wieku, skutkiem prowadzenia gospodarki bez opracowanych i zatwierdzonych uproszczonych planów urządzenia lasu, a także kwalifikacji znacznej części zasobów siedliska jako zadrzewień, nie lasów. Zasoby

siedliska przyrodniczego 91E0 w Polsce wynoszą około 155 600 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 53 000 do 56 000 ha), co oznacza, że w obszarze Tarnawka PLH120089 znajduje się około 0,04% zasobów krajowych, czyli około 0,05% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (63,31 ha; stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako II – dobrze zachowana (kompletny dla podtypu skład florystyczny, niewielki stopień inwazji gatunków obcego pochodzenia, obecność zbiorowisk zastępczych reprezentujących siedliska przyrodnicze 3220 i 3240, ale brak odpowiednich zasobów martwego drewna, młodociany drzewostan, wskutek nieplanowej gospodarki leśnej, zniekształcenia wywołane porzucaniem odpadów pochodzących z gospodarstw domowych, zanik warunków niezbędnych dla długotrwałego funkcjonowania siedliska przyrodniczego, wskutek bardzo znacznego obniżenia poziomu koryta w przypadku niektórych płatów). Stopień zachowania funkcji oceniono na II - dobre perspektywy — spore zasoby siedliska przyrodniczego w obszarze w postaci bogatej florystycznie, zgodnej z wzorcem fitosocjologicznym, pomimo oddziaływania szeregu czynników zagrażających. Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra (B).

91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego 91F0 zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na C (znacząca). Siedlisko przyrodnicze w obszarze reprezentują fitocenozy o młodym drzewostanie. Aktualnie jeden z gatunków drzewostanotwórczych – jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* jest w przewadze w złym stanie zdrowotnym, zasycha. Znaczący udział robinii akcyjnej *Robinia pseudacacia*. Zasoby siedliska przyrodniczego 91E0 w Polsce wynoszą około 30 000 ha (z czego w sieci Natura 2000 w granicach 12 000 do 14 000 ha), co oznacza, że w obszarze Tarnawka PLH120089 znajduje się poniżej 0,01% zasobów krajowych, czyli około 0,02% zasobów krajowych objętych siecią Natura 2000 (2,66 ha; stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego określono jako III – średnio zachowana (z uwagi na niewielką powierzchnię płatów, młodociany drzewostan, niepożądane gatunki w drzewostanie). Stopień zachowania funkcji oceniono na III - średnie lub niekorzystne perspektywy — mała powierzchnia fitocenz, przy jednoczesnym oddziaływaniu licznych zidentyfikowanych oddziaływań o charakterze zagrożeń). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania C (średnia). Biorąc pod uwagę znaczącą reprezentatywność (C) i średni stan zachowania siedliska (C) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (kod: 1166)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony gatunku zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Zasoby gatunku w obszarach Natura 2000 w Polsce są trudne do oszacowania. Gatunek występuje w 251 obszarach, ale dla większości z nich dane o wielkości populacji mają charakter szacunkowy i są nieporównywalne. Zakładając, że w granicach obszaru traszka grzebieniasta nie wyróżnia się pod względem liczebności, należy przyjąć, że populacja gatunku w obszarze mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej, co skutkuje oceną kryterium populacji: C.

Stan zachowania siedliska gatunku: Stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II - elementy dobrze zachowane (ze względu na niewielką liczbę potencjalnych siedlisk gatunku w stosunku do powierzchni obszaru, nie oceniono na I). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobry).

Izolacja: ocena C — populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C — znacząca (ocena populacji i izolacji - C, stanu zachowania siedliska: B).

Kumak górski *Bombina variegata* (kod: 1193)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony gatunku zaliczono do klasy

G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Zasoby gatunku w obszarach Natura 2000 w Polsce są trudne do oszacowania. Gatunek występuje w 45 obszarach, ale dla większości z nich dane o wielkości populacji mają charakter szacunkowy i są nieporównywalne. Zakładając, że w granicach obszaru kumak górski nie wyróżnia się pod względem liczebności, należy przyjąć, że populacja gatunku w obszarze mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej, co skutkuje oceną kryterium populacji: C.

Stan zachowania siedliska gatunku: Stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako III - elementy średnio zachowane (ze względu na niewielką liczbę potencjalnych i rzeczywistych siedlisk w stosunku do powierzchni obszaru). Stopień możliwości odtworzenia siedliska oceniono jako możliwy przy średnim nakładzie środków (II). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku C (średni).

Izolacja: ocena C — populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C — znacząca (ocena populacji i izolacji - C, stanu zachowania siedliska: B).

Brzanka *Barbus carpathicus* (kod: 5264)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony brzanki zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Zasoby gatunku 5264 (brzanka *Barbus carpathicus*) w obszarach NATURA 2000 w Polsce są trudne do oszacowania. Gatunek występuje w 31 obszarach, ale dla większości z nich dane o wielkości populacji mają charakter szacunkowy i są nieporównywalne, często o charakterze historycznym. Zakładając, że w granicach obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH120098 brzanka nie wyróżnia się pod względem liczebności, biorąc ponadto pod uwagę fakt, że nie wszystkie rzeki stanowiące miejsca występowania brzanki objęte są obszarami Natura 2000, należy przyjąć, że populacja gatunku w obszarze mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej, co skutkuje oceną kryterium populacji: C.

Stan zachowania siedliska gatunku: Stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II - elementy dobrze zachowane (obniżenie oceny z powodu zniekształceń koryta wywołanych powszechnym nielegalnym poborem żwiru, a także obecnością licznych progów stanowiących bariery migracyjne) . Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobry).

Izolacja: ocena C — populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: B - dobra (oceny populacji, izolacji: C; stanu zachowania siedliska: B).

Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus* (kod: 4014)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony gatunku zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Zasoby gatunku w obszarach Natura 2000 w Polsce są trudne do oszacowania. Gatunek występuje w 20 obszarach, ale dla większości z nich dane o wielkości populacji mają charakter szacunkowy i są nieporównywalne. Zakładając, że w granicach obszaru biegacz urozmaicony nie wyróżnia się pod względem liczebności, należy przyjąć, że populacja gatunku w obszarze mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej, co skutkuje oceną kryterium populacji: C.

Stan zachowania siedliska gatunku: Stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako III - elementy średnio zachowane (ze względu na niewielką liczbę potencjalnych i rzeczywistych siedlisk w stosunku do powierzchni obszaru). Stopień możliwości odtworzenia siedliska oceniono jako trudny lub niemożliwy (III). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku C (średni).

Izolacja: ocena C — populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: C — znacząca (ocena populacji i izolacji oraz stanu zachowania siedliska: C).

Wydra *Lutra lutra* (kod: 1355)

Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony gatunku zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub

wytycznymi).

Populacja: Zasoby gatunku w obszarach Natura 2000 w Polsce są trudne do oszacowania. Gatunek występuje w 339 obszarach, ale dla większości z nich dane o wielkości populacji mają charakter szacunkowy i są nieporównywalne. Zakładając, że w granicach obszaru wydra nie wyróżnia się pod względem liczebności, należy przyjąć, że populacja gatunku w obszarze mieści się w przedziale $2\% \geq p > 0\%$ populacji krajowej, co skutkuje oceną kryterium populacji: C.

Stan zachowania siedliska gatunku: Stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako I - elementy doskonale zachowane (co znajduje odzwierciedlenie w ocenach wskaźników stanu ochrony). Zgodnie z przyjętą metodą (Instrukcja, 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku A (doskonały)

Izolacja: ocena C — populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Ocena ogólna: B — dobra (ocena populacji i izolacji — C, oraz stanu zachowania siedliska gatunku: A).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B02.04		i
L	G01.03		i
H	B02		i
H	C01.01		i
H	E06		o
M	E03.01		o
H	I01		b
M	J02.03.02		i
L	A02.03		i
L	A03.03		i
L	B07		i
L	I02		i
L	K03		b
H	J02.05.05		b
M	J02.15		b
M	K02		b
L	A04.01		i
L	L08		b
M	J02.04.02		b
L	H01.08		b
M	J03.02		b
M	J03.01		b
M	J03.03		b
M	K01.02		b
L	F03.02.01		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	L08		b

Poziom: H = wysoki, M = sredni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie

kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Amirowicz A. 2001: Zagrożone gatunki ryb i minogów w ichtiofaunie województwa małopolskiego i śląskiego. Rocz. Nauk. PZW., 14 (Supl.): 149-296.2. Amirowicz A. 2012: Brzanka *Barbus meridionalis* petenyi [Barbus meridionalis]. W: Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa, s. 160-170.3. Amirowicz A. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. Brzanka *Barbus meridionalis*. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 13.4. Babik W. 2004: *Triturus montandoni* (Boulenger, 1880) Traszka karpacka. W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 6, s. 294-297.5. Bartnik W., Epler P., Jelonek M., Klaczak A., Książek L., Mikołajczyk T., Nowak M., Popek W., Sławinska A., Sobieszczuk P., Szczerbik P., Wyrębek M. 2011: Gospodarka rybacka w aspekcie udrażniania cieków dorzecza Małej i Górnej Wisły. Fisheries management with relation to the restoration of the connectivity of the Little and Upper Vistula rivers basins. Infrastruktura i Ekologia Terenów Wiejskich 13: 1-22.6. Bojarski A., Jeleński J., Jelonek M., Litewka T., Wyżga B., Zalewski J. 2005: Zasady dobrej praktyki w utrzymaniu rzek i potoków górskich. Ministerstwo Środowiska. Departament Zasobów Wodnych. Warszawa ss. 143.7. Bonk M. 2012. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. Kumak górski *Bombina variegata*. GIOŚ (aktualizacja 2012-04-18). ss. 268.8. Bonk M. 2012. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. Traszka karpacka *Triturus montandoni*. GIOŚ (aktualizacja 2012-04-18). ss. 269.9. Bonk M., Sochacki J. 2012: Traszka karpacka *Lissitriton montandoni* (Boulenger, 1880) [Triturus montandoni]. W: Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa, s. 406-418.10. Bonk M., Sochacki J. 2012: Kumak górski *Bombina variegata* (Linnaeus, 1758) W: Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa, s. 406-418.11. Boroń A. 2004: Brzanka *Barbus peloponessius*. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 210-212.12. Boroń A. 2004: Koza złotawa *Sabinejewia aurata*. W: Adamski P., Bartel R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6, s. 241-244.13. Borysiak J., Pawlaczyk P. 2004: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 242-258.14. Czech A. 2001. Bóbr. Monografie przyrodnicze. Lubuski Klub Przyrodników. Świebodzin.15. Czech A. 2007. Krajowy plan ochrony

gatunku bóbr europejski (*Castor fiber*) Transition Facility 2004 „Opracowanie planów renaturalizacji siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków na obszarach Natura 2000 oraz planów zarządzania dla wybranych gatunków objętych Dyrektywą Ptasią i Dyrektywą Siedliskową”. Kraków16. Danielewicz W., Holeksa J., Pawlaczyk P., Szwagrzyk J. 2004: Kwaśne buczyny. W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 29-4717. Danielewicz W., Holeksa J., Pawlaczyk P., Szwagrzyk J. 2004: Kwaśne buczyny. W: W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 49-7018. Danielewicz W., Pawlaczyk P. 2004: Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 113-13719. Danielewicz W., Pawlaczyk P. 2004: Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). W: Herbich J. (red.). Lasy i Bory. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5., s. 242-25820. Dzieciolowski R. 2004. *Castor fiber* (L., 1758). W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 6, s. 457-462.21. Figarski T., Kajtoch Ł. (w recenzji) Alterations of riverine ecosystems adversely affect bird assemblages22. GDOŚ. Baza danych zawierająca informacje o obecności poszczególnych siedlisk przyrodniczych z zał. I DŚ oraz gatunków zwierząt i roślin z załącznika II DŚ w obszarach o znaczeniu dla Wspólnoty na terenie Polski23. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000. Wersja 2012.1. GDOŚ24. Interpretation Manual of European Union Habitats - EUR27. 2007. European Commision DG Environment. Nature and biodiversity. 144 ss.25. Janiszewski P., Misiukiewicz W. 2010. Strategia gospodarowania populacją bobra europejskiego (*Castor fiber*) w Polsce. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie (maszynopis).26. Juszczak W. 1987. Płazy i gady krajowe, t. 1–3. (Wyd. II) PWN, Warszawa.27. Kajtoch Ł. 2003. Bóbr (*Castor fiber* L., 1758) w dolinie środkowej Raby. (dane niepublikowane)28. Kajtoch Ł. 2012: Znaczenie karpaccich dolin rzecznych dla ptaków legowych: Przykład zlewni Stradomki i Łososiny. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 68(1): 3-1229. Kajtoch Ł. 2014: Rozmieszczenie i stan zachowania siedlisk ssaków z zał. II Dyrektywy Siedliskowej w granicach obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH12008930. Kajtoch Ł., Figarski T. 2013. Short-term revival of riverine bird assemblages after severe flood. *Bird Study* 60: 327-334.31. Kajtoch Ł., Żmihorski M., Piestrzyńska-Kajtoch A. (w recenzji) The Goosander as indicator of naturalness and biodiversity in submontane river valleys (Carpathians)32. Klich 2013: Ekspertyza: „Ocena wpływu realizacji inwestycji pn. „Stabilizacja osuwiska wraz z regulacją rzeki Tarnawki w km 2 650 – 2 950 służącą zabezpieczeniu drogi gminnej nr K580219 w km 1 150,00 – 1 271,80 w Tarnawie” na obszar Natura 2000 Tarnawka PLH120089 wraz z określeniem niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków” (mszp.)33. Klich M., Jarek S., Ślęzak J. 2013: Ekspertyza: „Ocena wpływu realizacji inwestycji pn. „Usuwanie szkód powodziowych na potoku Pluskawka w km 0 500-0 700 w miejscowości Tarnawa gm. Łapanów” oraz „Usuwanie szkód powodziowych na potoku Pluskawka w km 3 100-3 700 w miejscowości Rdzawa gm. Trzciana” na obszar Natura 2000 Tarnawka PLH120089 wraz z określeniem niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków” (mszp.)34. Klimaszewski K. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 18.35. Klimaszek P. 2004: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*. W: Herbich J. (red.). Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 59-7136. Kondracki J. 2002: Geografia regionalna Polski. Warszawa: PWN,37. Korzeniak J. 2012: Ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże (*Arrhenatherion*). W: Mróz W. (red.): Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III; ss. 79-94. GIOŚ, Warszawa.38. Korzeniak J. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu 6510 Niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*). GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 16.39. Kotlík P., Tsigenopoulos C. S., Ráb P., and Berrebi P. 2002: Two new *Barbus* species from the Danube River basin, with redescription of *B. petenyi* (Teleostei: Cyprinidae). *Folia Zool.* 51(3): 227–24040. Kottelat M., Freyhof J. 2007: Handbook of European Freshwater Fishes. Kottelat, Cornol, Switzerland, Freyhof, Berlin, Germany. ss. 64641. Kubisz D. 2004: Biegacz urozmaicony *Carabus variolosus* Fabricius, 1897. W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 6, s. 75-7842. Kucharski L., Perzanowska J. 2004. Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie

(*Arrhenatherion elatioris*). W: Herbich J. (red.). Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 3., s. 192-211.43. Matuszkiewicz J.M., 1993: Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, Prace Geograficzne IGI PAN 158. 1-10744. Matuszkiewicz W., Sikorski P., Szwed W., Danielewicz W., Kiciński P., Wierzbą M. 2012: Przegląd zespołów leśnych występujących w Polsce. W: Matuszkiewicz W., Sikorski P., Szwed W., Wierzbą M. (red.) Zbiorowiska leśne Polski. Lasy i zarośla. Ilustrowany przewodnik. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa. ss. 136-49745. Matysek M., Kajtoch Ł., Trybała M., Armatys P., Loch J., Wajdzik M. (w druku) Występowanie oraz problematyka ochrony dużych drapieżników w Beskidach Wyspowym i Makowskim na początku XXI wieku. Chrońmy Przyrodę Ojczyzn 46. Molenda T. 2014: Inwentaryzacja barier dla migracji ryb pochodzenia antropogenicznego w granicach obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH12008947. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 1748. Mróz W. 2004: Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). W: Herbich J. (red.). Murawy, łąki, ziołorośla, wrzosowiska, zarośla. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 3., s. 171-184.49. Mróz W. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu: 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 14.50. Mróz W., Mikita N. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum* i *Tilio-Carpinetum*). GIOŚ. ss. 2651. Mróz W., Pawlaczyk P. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013: 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). GIOŚ. ss. 1052. Mróz W., Świerkosz K., Kozak M. 2012: Ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*). W: Mróz W. (red.): Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część III; ss. 53-63. GIOŚ, Warszawa. 53. Nejfeld P. 2014: Rozmieszczenie i stan zachowania siedlisk przyrodniczych z zał. I Dyrektywy Siedliskowej w granicach obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH12008954. Pabijan M. 2010: Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*. W: Makomaska-Juchiewicz M. (red.): Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część I, s. 195-219. GIOŚ, Warszawa. 55. Pawlaczyk P. 2010: Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe). W: Mróz W. (red.): Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I; ss. 236–254. GIOŚ, Warszawa. 56. Pawlaczyk P.. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013: 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae*-*Fagenion*, *Galio odorati*-*Fagenion*). GIOŚ. ss. 40.57. Perzanowska J. 2012: Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków. W: Mróz W. (red.): Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II; ss. 170-180. GIOŚ, Warszawa. 58. Perzanowska J. 2012: Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część z przewagą wierzby). W: Mróz W. (red.): Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II; ss. 193-203. GIOŚ, Warszawa. 59. Perzanowska J. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. 3220 Kamieńce i żwirowiska górskich potoków., GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 16.60. Perzanowska J. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. 3240 Zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 14.61. Perzanowska J., Mróz W. 2004: Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków. W: Herbich J. (red.). Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 79–8562. Perzanowska J., Mróz W. 2004: Zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* – część z przewagą wierzb). W: Herbich J. (red.). Wody słodkie i torfowiska. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 2., s. 91-9563. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły. M.P. 2011.49.54964. Przybylski M. 2012: Koza złotawa *Sabanejewia aurata* (Filippi, 1865). W: Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.). Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III. GIOŚ, Warszawa 223-23565. Przybylski M., Kukuła 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. Koza złotawa *Sabanejewia aurata* (1146). GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 9.66. Raport o stanie środowiska w województwie Małopolskim w 2012 roku.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. 2013. ss. 10667. Rastrowa Mapa Podziału Hydrograficznego Polski 1:50 000. Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Ministerstwo Środowiska, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej68. Report on the main results of the surveillance under article 11 for annex I habitat types (Annex D)69. Romanowski J. Wydra. Atlas Ssaków Polski (w opracowaniu)70. Romanowski J. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013. Wydra *Lutra lutra* (1355). GIOŚ. ss. 22.71. Romanowski J., Brzeziński M., Żmihorski M. 2013. Habitat correlates of the Eurasian otter *Lutra lutra* recolonizing Central Poland. *Acta Theriol.* 58:149-155.72. Romanowski J., Orłowska L., Zając T. 2011. Program ochrony wydry *Lutra lutra* w Polsce Krajowa strategia gospodarowania wydrą. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego Warszawa73. Romanowski J., Zając T. 2013: Wydra *Lutra lutra*. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny (mszp.)74. Salach R. 2014: Rozmieszczenie i stan zachowania siedlisk płazów z zał. II Dyrektywy Siedliskowej w granicach obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH12008975. Sikora S. 2004: *Lutra lutra* (L., 1758) Wydra. W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 6, s. 412-41676. Sobieszczuk P., Mikołajczyk T. 2009: *Sabanejewia aurata* (koza złotawa). Stanowisko: Stradomka/ Łapanów. Państwowy Monitoring Środowiska. Raport dla gatunku na stanowisku. Dane udostępnione przez GIOŚ 77. Stachowiak M. 2012: Biegacz urozmaicony *Carabus (Hygrocarabus) variolosus* Fabricius, 1787. W: Makomaska-Juchiewicz M. (red.): Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część II, s. 310-326. GIOŚ, Warszawa78. Stachowiak M. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu. 4014 Biegacz urozmaicony *Carabus (Hygrocarabus) variolosus*. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 14.79. Szczerbik P. 2011: Raport z badań ichtiofauny obwodu rybackiego Raba nr 4 w roku 2010 (mszp.).80. Szymura J. M. 2003. Kumak górski *Bombina variegata* (Linnaeus, 1758). W: Głowaciński Z., Rafiński J, red.: Atlas płazów i gadów Polski. Kraków, 42-44.81. Świerad J. 1988. Płazy Karpat polskich w ujęciu wertykalnym. Instytut Kształcenia Nauczycieli w Warszawie, Oddział Doskonalenia Nauczycieli, Katowice.82. Świerkosz K. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013: 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagion*). GIOŚ. ss. 30.83. Tarnawka. Specjalny Obszar Ochrony „Tarnawka” (pltmp251). Dane WZS. RDOŚ w Krakowie84. Wilk-Woźniak E., Gąbka M., Pęczuła W., Burchardt L., Cerbin S., Glińska-Lewczuk K., Gołdyn R., Grabowska M., Karpowicz M., Klimaszyk P., Kołodziejczyk A., Kokociński M., Kraska M., Kuczyńska-Kippen N., Ligęza S., Messyas B., Nagengast B., Ozimek T., Paczuska B., Pelechaty M., Pietryka M., Piotrowicz R., Pocięcha A., Pukacz A., Richter D., Walusiak E., Żbikowski J. 2012: Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*. W: Mróz W. (red.). Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część II. GIOŚ, Warszawa, s. 130-149.85. Wilk-Woźniak E. 2012: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaea*, *Potamogeton*. GIOŚ. (aktualizacja 2012-04-18). ss. 2786. Zając T. 2013: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Wyniki monitoringu w roku 2013. Bóbr *Castor fiber* (1337). GIOŚ. ss. 22.87. Zieliński P.. 2004: *Triturus cristatus* (Laurenti, 1768) Traszka grzebieniasta. W: Adamski P., Bartel L., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.) Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, T. 6, s. 289-293

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	88.35				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Obszar Chronionego Krajobrazu Zachodniego Pogórza Wiśnickiego	*	88.35

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat.krakow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Tarnawka PLH120089 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2017/1871/akt.pdf
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120089

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--